

R OMÂNIA
CURTEA DE APEL (.....)
Secția Civilă



Dosar nr. (.....)

ÎNCHIEIRE

Şedinţă publică de la 10 februarie 2020

Completul compus din:
PREȘEDINTE: (.....)

Judecător: (.....)
Judecător: (.....)
Grefier: (.....)

Pe rol se află soluționarea recursurilor formulate de către părâta (.....), (.....), prin reprezentant legal, și reclamantul (.....), cu domiciliul ales la (.....) împotriva deciziei civile nr. (.....) din data de (.....) pronunțată de către Tribunalul (.....) în dosarul nr. (.....), având ca obiect „acțiune în constatare”.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă avocat (.....), în substituirea avocatului (.....) pentru recurrentul reclamant (.....). Se constată lipsa recurrentei-părâte (.....), prin (.....). Se constată lipsa intimațiilor-părâți (.....), (.....), (.....), (.....), (.....).

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Se constată depuse la dosarul cauzei, prin serviciul registratură al instanței următoarele documente:

- Punct de vedere formulat de către recurrenta-părâtă (.....), prin (.....) cu privire la solicitarea recurrentului-reclamant (.....) de a sesiza Înaltei Curți de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- Note de ședință formulate de către (.....) cu privire la solicitarea recurrentului-reclamant (.....) de a sesiza Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- Punct de vedere formulat de către (.....) referitor la solicitarea recurrentului-reclamant (.....) de a sesiza Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- Punct de vedere formulat de către (.....) referitor la solicitarea recurrentului-reclamant (.....) de a sesiza Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- Completare a cererii privind sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formulată de către recurrentul-reclamant (.....);
- Notă de ședință formulată de către (.....) referitor la solicitarea recurrentului-reclamant (.....) de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- Punct de vedere formulat de către (.....) referitor la solicitarea recurrentului-reclamant (.....) de a sesiza Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Instanța constată că acest termen a fost acordat pentru a da posibilitatea părților din dosar să formuleze puncte de vedere cu privire la cererea recurrentului-reclamant (.....) de a sesiza Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv aceea de a stabili care este momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în răspundere civilă delictuală în cazul faptelor ilicite cu caracter continuu.

Instanța pune în discuția părților prezente completarea sau nuanțarea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv dacă au caracter continuu faptele pretins ilicite ce vizează condițiile de detenție pe durata executării pedepsei privative de libertate.

Având cuvântul, avocat (.....), în substituirea avocatului (.....) pentru recurentul reclamant (.....) învederează că, așa cum a arătat și în completarea susținerii cererii formulate, dacă reclamantul s-ar fi adresat Curții Europene de Justiție cu o acțiune în despăgubiri, termenul de prescripție al acestei acțiuni nu era împlinit la momentul formulării unei astfel de acțiuni. Arată că din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului rezultă că o astfel de acțiune este perfect admisibilă. Termenul de 6 luni prevăzut de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care ar fi trebuit să inițieze acest demers judiciar începe să curgă din momentul eliberării sale. Prin urmare, în susținerea cererii formulate solicită instanței a avea în vedere și această motivare.

Instanța îi atrage atenția că a pus în discuție dacă faptele pretins ilicite au sau nu caracter continuu.

Având cuvântul, avocat (.....), în substituirea avocatului (.....) pentru recurentul reclamant (.....), arată că este de acord cu această nuanțare.

C U R T E A,

Analizând lucrările dosarului,

I. În urma deliberării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, constatătă admissibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, motivat de faptul că:

1. Existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță, este dată de faptul că prezentul litigiu se află în fața instanței de recurs, ca instanță de ultim grad.

2. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 2528 Cod civil depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât este necesar a se stabili care este momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în răspundere civilă delictuală în cazul faptelor ilicite cu caracter continuu.

3. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme de drept nu există o practică consistentă care să ducă la concluzia că ar exista o jurisprudență constantă și continuă în materia de referință, în baza unei interpretări unitare a textelor legale incidente.

4. Chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Expunerea succintă a procesului:

- Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Judecătoriei (.....), reclamantul (.....) în contradictoriu cu părății (.....), (.....), reprezentat de (.....), (.....), (.....), (.....) și (.....), a solicitat instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să constatătă încălcarea de către părăți a normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate prevăzute de art. 1 alin. 3 din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate adoptate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/2010;

- să oblige părății 1, 2 și 3 la plata sumei de 20.000 euro, cu titlu de daune morale pentru suferința produsă reclamantului ca urmare a încălcării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare;

- să oblige părății 1, 2 și 4 la plata sumei de 10.000 euro, cu titlu de daune morale pentru suferința produsă reclamantului ca urmare a încălcării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare;

- să oblige părății 1, 2 și 5 la plata sumei de 5.000 euro, cu titlu de daune morale pentru suferința produsă reclamantului ca urmare a încălcării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare;

- să oblige părății 1, 2 și 6 la plata sumei de 3.000 euro, cu titlu de daune morale pentru

suferința produsă reclamantului ca urmare a încălcării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare;

- să oblige părății 1, 2 și 7 la plata sumei de 1.000 euro, cu titlu de daune morale pentru suferința produsă reclamantului ca urmare a încălcării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare;

- cu cheltuieli de judecată, deși cu ocazia punerii concluziilor pe fond de avarată de reprezentantul convențional al reclamantului că înțelege să le solicite pe care separată PELĂRAS

În motivarea cererii, în esență, reclamantul a arătat că a fost condamnat la executarea unei pedepse privative de libertate de 7 ani pentru infracțiunea prevăzută de art. 7 din Legea nr. 39/2003, prin sentința penală nr. (.....) a Tribunalului (.....), rămasă definitivă prin decizia penală din 31.03.2011 a Curții de Apel (.....). Â

Acesta a precizat perioadele de detenție în fiecare penitenciar și condițiile în care a fost cazat, susținând că sunt îndeplinute condițiile cumulative ale răsundeei civile delictuale.

Prin sentința civilă nr. (.....) pronunțată de Judecătoria (.....) s-a admis excepția lipsei calității procesual pasive a părățului (.....), invocată de acesta. S-a respins petiția 6 al acțiunii formulate de reclamant în contradictoriu cu părățul (.....), ca fiind formulată împotriva unei persoane lipsite de calitate procesual pasivă și în contradictoriu cu părății (.....), reprezentat prin (.....), ca neîntemeiat. S-a admis excepția prescripției dreptului material la acțiunea invocată de părății (.....), (.....), reprezentat prin (.....), (.....), (.....) și (.....). S-a respins petiția 2 al acțiunii privind perioadele 17.06.2010 – 06.07.2010 și 23.11.2012 – 21.03.2015 și petitele 3, 4 și 5 ale acțiunii formulate de reclamant în contradictoriu cu părății (.....), (.....), reprezentat prin (.....), (.....), (.....), (.....), și (.....), ca prescrise. S-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul (.....) în contradictoriu cu părății (.....), (.....), reprezentat prin (.....), reprezentat de (.....), cu sediul în municipiul (.....), și (.....) privind doar perioada 22.03.2015-29.04.2015. S-a constatat că părății (.....), (.....), reprezentat prin (.....) și (.....) au încălcă dispozițiile art. 1 alin. 3 din Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate. Au fost obligați părății (.....), (.....), reprezentat prin (.....) și (.....) să plătească în solidar reclamantului suma de 20 lei reprezentând daune morale. S-a luat act de declarația reprezentantului convențional în instanță al reclamantului în sensul că va solicita cheltuielile de judecată pe cale separată.

Pentru a pronunța această soluție, Judecătoria (.....) a reținut în motivarea sentinței următoarele considerente:

În privința excepției lipsei calității procesual pasive a (.....) invocată de acesta, instanța a reținut că din înscrisurile depuse la dosar nu a rezultat că reclamantul (.....) ar fi fost cazat, deținut o săptămână în perioada 10.09.2012 – 09.11.2012 în timp ce se afla în tranzit de la (.....) la (.....) – a se vedea fișa din baza informatizată a (.....) (f. (.....) vol. (.....)).

Faptul că prin întâmpinare, (.....) a arătat că fiind în tranzit, reclamantul a stat câteva ore în noapte dintre (.....) nu echivalează cu încarcerarea/detenția acestuia raportat la durata foarte scurtă în care acesta a stat în penitenciarul în cauză.

Astfel, raportat la petiția principală al acțiunii - constatarea încălcării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate prevăzute de art. 1 alin. 3 din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate adoptate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/2010 -, instanța având în vedere că reclamantul din cauza duratei foarte scurte petrecute la (.....), respectiv, câteva ore nu a apucat să trăiască în condițiile oferite la acea dată de acest penitenciar a admis excepția.

În privința excepției prescripției dreptului material la acțiune, instanța a reținut că reclamantul a fost încarcerat la mai multe penitenciare din țară în perioada 17.06.2010 - 29.04.2015 (când a fost liberat condiționat - f. (.....) vol. (.....)). Raportat la perioada anterior amintită și probabil în funcție de perioada cât a fost încarcerat în fiecare dintre cele patru penitenciare (exceptând (.....)), reclamantul a solicitat diferite sume cu titlu de daune morale cauzate de condițiile de detenție care au încălcă normele minime obligatorii prevăzute de art. 1 alin. 3 din Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.

În drept conform art. 253 alin. 4 C.civ. :

„De asemenea, persoana prejudiciată poate cere despăgubiri sau, după caz, o reparație patrimonială pentru prejudiciul, chiar nepatrimonial, ce i-a fost cauzat, dacă vătămarea este imputabilă autorului faptei prejudiciabile. În aceste cazuri, dreptul la acțiune este supus prescripției extinctive.”

Totodată conform art. 2.526 și art. 2.528 alin. 1 C.civ. :

ART. 2526

Dreptul la acțiunea în executarea prestațiilor succesive

Când este vorba de prestații succesive, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data ultimei prestații neexecutate.

ART. 2528

Dreptul la acțiunea în repararea pagubei cauzate printr-o faptă ilicită

(1) Prescripția dreptului la acțiune în repararea unei pagube care a fost cauzată printr-o faptă ilicită începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea.”

În cazul de față, reclamantul ca urmare a constatării îndeplinirii condițiilor răspunderii civile delictuale a solicitat obligarea părăștilor, astfel cum s-a arătat mai sus, la plata anumitor sume cu titlu de daune morale. Fapta ilicită reclamată ar consta în încălcarea de către părăști a normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate prevăzute de art. 1 alin. 3 din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate adoptate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/2010.

Anterior analizării momentului de la care ar fi început să curgă termenul de prescripție, instanța a reținut că cele patru penitenciare trebuiau să asigure condițiile minime obligatorii în mod succesiv, adică zi de zi, îndeplinirea acestora neputând fi considerată un tot unitar.

În continuare, pentru stabilirea momentului de la care a început să curgă termenul de prescripție de 3 ani prevăzut de art. 2.517 C.civ., trebuie stabilită data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea.

Astfel, instanța a considerat că reclamantul a cunoscut paguba chiar din momentul în care a fost încarcerat în penitenciarele mai sus amintite, pentru că a trăit zi de zi în condițiile oferite de acestea. Nu s-a putut concluziona că reclamantul a cunoscut paguba abia la momentul liberării acestuia, ci acesta a cunoscut paguba în mod succesiv trăind zi de zi în aceleași condiții și a avut, în atare condiții, posibilitatea de a o cuantifica zilnic.

În acest sens s-a reținut și faptul că dreptul oricărui deținut de a se plângă de condițiile de detenție se putea face fie pe calea specială oferită de Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, în cursul executării pedepsei, fie ulterior executării pedepsei pe cale dreptului comun. În același sens este de reținut și faptul că urmare a constatării încălcării condițiilor minime pot fi cerute și despăgubiri cu titlu de daune materiale sau morale, după caz, însă sub condiția prevăzută de art. 253 alin. 4 C.civ. a prescriptibilității dreptului la acțiune.

În continuare, instanța a reținut că executarea pedepsei în sistemul penitenciar nu constituie un caz de suspendare sau întrerupere a executării prescripției dreptului material la acțiune, deținuților fiindu-le recunoscut dreptul a solicita constatarea încălcării drepturilor de care ar trebui să beneficieze pe durata executării pedepsei.

În privința persoanei răspunzătoare de pagubă, s-a constatat că aceasta a putut fi întotdeauna identificată în persoana penitenciarului în care a fost executată în anumite perioade pedeapsa. Nu era necesar a se executa integral pedeapsa pentru a se putea stabili cine era răspunzător de paguba produsă reclamantului, în calitate de deținut.

Astfel, persoana răspunzătoare a fost cunoscută în același timp cu paguba de reclamant prin simplul fapt al executării pedepsei în condițiile oferite de fiecare penitenciar. La fel este cazul și în privința părăștilor (...) și (...), primul fiind răspunzător ca organ coordonator și supraveghetor al activității penitenciarelor din România, cel de-al doilea fiind esențialmente garant al respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel, ori de câte ori se constată o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale protejate de convenție, Statul este

direct răspunzător de aceasta, fapt care rezultă cel mai evident din condamnările României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Totodată trebuie amintit faptul că într-o situație similară există un raport de subordonare, nu direct pentru că (.....) este în subordinea directorului (.....) care însă la rândul lui este subordonat (.....) și, astfel, acesta este răspunzător de subordonarea tuturor unităților din subordinea sa, precum și de prejudiciile cauzate ca urmare a încălcării de acestea a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În concluzie, față de cele de mai sus, instanța constatănd îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2.528 C.civ., a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune pentru perioada anterioară a 3 ani de la data introducerii acțiunii (22.03.2018), adică pentru perioada 17.06.2010 - 21.03.2015, fiind respinsă acțiunea raportat la această perioadă (adică parțial petiția 1 prin raportare la (.....), (.....) și (.....), precum și petițele 2, 3, 4 și 5), ca prescrisă.

În privința pretențiilor aferente perioadei 22.03.2015 - 29.04.2015 (data liberării condiționate) când a fost încarcerat la (.....), s-au reținut următoarele:

Anterior analizării în fond a cauzei, instanța a constatat că reclamantul a solicitat doar constatarea încălcării art. 1 alin. 3 din Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate raportat la care a solicitat daune morale în cuantum de 20.000 euro la care să fie obligat (.....), (.....) și (.....).

În fapt, prin sentința penală nr. 435/2010 a Tribunalului (.....), rămasă definitivă prin decizia penală din 31.03.2011 a Curții de apel (.....), reclamantul (.....) a fost condamnat la executarea unei pedepse privative de libertate de 7 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de Legea nr. 39/2003.

În perioada 22.03.2015 – 29.04.2015 (data liberării condiționate), reclamantul și-a executat pedeapsa în (.....) la regim deschis, pe secția/camera (.....) (f. (.....) vol. (.....)).

În drept, conform art. 1 alin. 3 din O.M.J. nr. 433/2010 :

„(3) Camerele de cazare din penitenciarele existente trebuie să asigure:

a) cel puțin 4 metri pătrați (mp) pentru fiecare persoană privată de libertate, încadrată în regimul închis sau de maximă siguranță;

b) cel puțin 6 metri cubi (mc) de aer pentru fiecare persoană privată de libertate, încadrată în regimul semideschis sau deschis.”

Din înscrisurile depuse la dosar de (.....) rezultă că volumul de aer era în acea celulă de 207,73 mc și în aceasta erau 36 de paturi, acestea fiind elementele la care se va raporta instanța.

Astfel, raportat la art. 1 alin. 3 din O.M.J. nr. 433/2010 rezultă că având în vedere volumul de aer (207,73 mc) și numărul de detinuți (36), fiecare persoană privată de libertate în regim deschis din celula (.....) avea asigurați 5,68 mc de aer, deci sub nivelul minim de 6 mc.

În continuare, instanța a constatat că potrivit art. 3 din Convenție :

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

Instanța a reținut că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele împotriva României s-a arătat că suprapopularea carcerală poate constitui prin ea însăși un motiv de încălcare a prevederilor art. 3 din Convenție.

Totodată s-a reținut de Curte că deși nu a existat intenția de a-i umili sau înjosi pe detinuți, absența unui astfel de scop nu poate exclude *de plano* o constatare a încălcării art. 3 din Convenție, astfel încât a apreciat că respectivele condiții de detenție, pe care reclamanții au trebuit să le suporte mai mulți ani, i-au supus unor încercări de o intensitate care depășește nivelul inevitabil de suferință inherent detenției, atingând nivelul unui tratament degradant, astfel fiind încălcate prevederile art. 3 din Convenție. De asemenea, Curtea a reamintit că art. 3 impune statelor să se asigure că orice prizonier este deținut în condiții compatibile cu respectarea demnității umane și că, ținând cont de condițiile din închisoare, sănătatea și confortul persoanei sunt asigurate în mod corespunzător.

Raportat la spațiul de care a beneficiat reclamantul în perioada 22.03.2015 – 29.04.2015, o lună și o săptămână, astfel cum s-a arătat mai sus, instanța a constatat că în privința acestuia s-a încălcătat atât art. 1 alin. 3 lit. b din O.M.J. nr. 433/2010, cât și art. 3 din Convenție fiind supus la un tratament degradant.

În continuare, instanța a reținut că pentru angajarea răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții: existența unui prejudiciu, existența unei fapte ilicite, existența unui raport de cauzalitatea între fapta ilicită și prejudiciu și existența vinovăției celui care a cauzat prejudiciul contrând în intenția, neglijența sau imprudența cu care a acționat.

Prejudiciul, ca element esențial al răspunderii delictuale, constă în rezultatul, în efectul negativ suferit de o persoană, ca urmare a faptei ilicite săvârșite de o altă persoană.

În cazul de față, instanța a constatat că urmare a tratamentului degradant la care a fost supus reclamantul prin lipsa volumului de aer prevăzut de art. 1 alin. 3 lit. b din O.M.J. nr. 433/2010, acesta a suferit un prejudiciu moral de natură a-i afecta starea psihică. Acest fapt rezultă și din declarațiile martorilor (f. (.....) și (.....) vol. (.....)) care au arătat că din cauza condițiilor de detenție, acesta a fost afectat psihic.

În privința faptei ilicite, instanța a reținut că aceasta reprezintă acțiunea sau inacțiunea care are ca rezultat încălcarea drepturilor subiective sau a intereselor legitime a unei persoane.

Fapta ilicită a părăților constă în faptul că nu au asigurat reclamantului pe durata detenției, în perioada carantinei și a executării pedepsei în regim semideschis, volumul minim obligatoriu de aer, acesta fiind cazat într-o cameră supraaglomerată.

În continuare, este cert că între prejudiciul moral suferit de reclamant și fapta ilicită a părăților există legătură de cauzalitate directă. Astfel, fapta ilicită a părăților este cauza necesară a producției prejudiciului moral reclamantului.

Nu în ultimul rând, instanța având în vedere atât cele constatate de prezenta instanță, cât de Curte în jurisprudența acesteia, a reținut că părății se fac vinovați de prejudiciul cauzat reclamantului.

Reținând faptul că toate condițiile cumulative ale răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie sunt îndeplinite în cauză, instanța a stabilit quantumul daunelor suferite de reclamant prin fapta imputabilă a părăților.

În stabilirea quantumului sumei la care instanța a considerat că reclamantul este îndreptățit în vederea acoperirii prejudiciului moral suferit, se vor avea în vedere următoarele: condițiile de cazare raportat la volumul de aer, perioada de executare a pedepsei în care s-au încălcat dispozițiile art. 1 alin. 3 din O.M.J. nr. 433/2010, impactul condițiilor de detenție asupra moralului reclamantului, precum și jurisprudența Curții în cauze similare.

În cazul de față, instanța a constatat că diferența de volum de aer/persoană în cazul camerei în care a fost cazat reclamantul, în perioada 22.03.2015 – 29.04.2015, era în minus, luând în calcul și mobilierul aferent, era de circa 4,5 – 5 mc.

Perioada în care nu s-au respectat dispozițiile legale privind volumul de aer/persoană în privința reclamantului a fost de o lună și o săptămână – 22.03.2015-29.04.2015 .

Referitor la impactul condițiilor de detenție asupra moralului reclamantului, instanța a reținut că acestea, prin raportare la volumul de aer/persoană au depășit nivelul inevitabil de suferință inherent detenției, atingând nivelul unui tratament degradant care în mod evident a afectat starea psihică a acestuia.

Asupra jurisprudenței Curții, în cauze similare contra României, mai precis în cauza Oprea și alții contra României, invocată de reclamant, s-a constatat că și la nivelul (.....) celule sunt supraaglomerate, acesta constituind, de altfel, cea mai mare problema a sistemului penitenciar din România.

Pe lângă toate criterii mai sus amintite, instanța a considerat că despăgubirile solicitate de reclamant trebuie să constituie o justă despăgubire pentru prejudiciul moral suferit și nicidem o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

Față de toate cele mai sus arătate, instanța a constatat încălcarea de părăți a dispozițiilor art. 1 alin. 3 din Ordinul Ministerului Justiției nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate pentru neîndeplinirea condițiilor minime de detenție în privința volumului de aer/persoană și apreciind că suma de 20 lei reprezentând daune morale este mai mult decât suficientă pentru acoperirea prejudiciului suferit de reclamant, a obligat părății (.....), (.....) și (.....) să plătească în solidar – raportat la art. 1.382 C.civ. – acestuia suma anterior amintită.



Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamantul (.....) și părățul (.....), reprezentat de (.....).

Părățul (.....) și părăța (.....) au formulat apeluri incidente.

Prin Decizia civilă nr. (.....) pronunțată la data de 21.06.2019, Tribunalul (.....) a respins apelul declarat de apelantul părăț (.....), reprezentat de (.....) împotriva sentinței civile nr. (.....) și împotriva încheierii de ședință din data de 10.04.2018 pronunțate de Judecătoria (.....) în dosarul mai sus menționat, pe care a păstrat-o.

A respins apelul declarat de apelantul reclamant (.....) împotriva sentinței civile nr. (.....) pronunțate de Judecătoria (.....).

A respins apelurile incidente formulate de părățul (.....) și de către părăța (.....) împotriva sentinței civile nr. (.....) pronunțate de Judecătoria (.....).

Pentru a pronunța această soluție instanța de apel a reținut următoarele considerente:

Situată de fapt a fost corect și complet reținută de prima instanță neexistând contestații cu privire la aceasta de niciuna de părți cu privire la faptul că apelantul-reclamant, pentru o perioadă de aproximativ o luna de zile nu a beneficiat de spațiul minim de detenție de 6 metri cubi, conform dispozițiilor art.-1 alin.3 din OMJ 433/2010.

În ceea ce privește apelul formulat de apelantul-reclamant (.....), tribunalul a constat că nemulțumirea acestuia vizează admisarea de către prima instanță a excepției prescripției parțiale a dreptului la acțiune precum și cuantumul sumei acordate prin sentința apelată, aceasta fiind considerată derizorie.

Apelurile declarate de către părății (.....) prin (.....), (.....) și (.....) pun în discuție calitatea procesuală pasivă a primilor doi apelanți și inadmisibilitatea acțiunii deduse judecății. De asemenea, părății critică soluția pe fond, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale.

În ceea ce privește calitatea procesuală pasivă a părățului (.....) prin (.....), Tribunalul a reținut că art. 36 C.proc.civ prevede următoarele "calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Existenza sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond." S-a mai reținut că raportat la textul de lege anterior indicat, acest părăț are calitatea procesuală pasivă, în condițiile în care prin ratificarea Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocolelor adiționale la această convenție, prin Legea nr. 30/1994, (.....) s-a angajat printre altele să apere drepturile și libertăților fundamentale ale omului și, implicit, să garanteze respectarea acestora, așa încât, astfel cum s-a consacrat de altfel și prin jurisprudența CEDO, ori de câte ori se constată o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale protejate de convenție, (.....) este direct răspunzător. Întrucât apelatul reclamant a indicat ca temei juridic al acțiunii sale și dispozițiile CEDO, părățul (.....) prin (.....) justifică în speță de față legitimare procesuală pasivă. Dispozițiile art.10 alin.1 și art. 11 din Legea 254/2013, invocate în apel, care reglementează atribuțiile (.....) nu înlătură răspunderea (.....) în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, acesta fiind chemat să răspundă alături de celelalte instituții care au atribuții în ceea ce privește regimul de executare al pedepselor privative de libertate, pentru prejudiciile produse ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale în materie.

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a apelantului părăț (.....) acesta este justificată de dispozițiile art. 6 alin. 1 lit. a) din H.G. nr. 756/2016 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile (.....) conform cărora „(1) În realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, (.....) exercită următoarele atribuții:

a) organizează, coordonează, evaluează, controlează și îndrumă activitățile referitoare la modul de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate în unitățile din subordinea sa, pronunțate de instanțele judecătorești, în conformitate cu legislația în vigoare”

Conform art. 11 alin. 1 din același act normativ: “pentru îndeplinirea atribuțiilor, în subordinea (.....) se înființează, se organizează și funcționează penitenciare, penitenciare-spital, penitenciare pentru tineri, penitenciare pentru femei, centre educative, centre de detenție, centre de formare profesională, (.....), (.....), (.....), (.....), odihnă și recuperare - (.....),

odihnă și recuperare - (.....)”. Având în vedere pe de-o parte atribuțiile legale ale (.....), precum și raportul de subordonare al penitenciarelor față de aceasta, Tribunalul a reținut că aceasta are calitate procesuală pasivă în cauza dedusă judecății. Dispozițiile art.11 alin. 2 din Legea 254/2013 care conferă personalitate juridică penitenciarelor nu înălță starea de fapt și drept reținută anterior, părâta (.....) fiind ținută să răspunsă alături de penitenciare, având în vedere raporturile de subordonare existente între aceste instituții.

Prin urmare, Tribunalul a reținut că sunt nefondate excepțiile lipsei calității procesuale passive a părătilor (.....) prin (.....) și (.....), în mod corect excepțiile fiind respinse de către prima instanță.

În ceea ce privește excepția inadmisibilității acțiunii introductory, invocată de părăți în apel, ca o critică adusă soluției de fond, Tribunalul a reținut că acesta nu este fondată. În aceste sens s-a reținut că potrivit art. 56 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal:

„Împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate pot face plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunoștință de măsura luată.”

Astfel, Tribunalul a reținut că pe durata detenției, deținutul atunci când consideră că drepturile i-au fost încălcate poate formula plângerea mai sus amintită, însă acest fapt nu îi îngădește în niciun fel dreptul de a formula o acțiune în constatarea încălcării art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, după executarea pedepsei privative de libertate, fiind vorba despre o acțiune distinctă, întemeiate pe un alt temei legal. S-a mai reținut de Tribunal că apelantul reclamant nu a beneficiat de dispozițiile art.55 ind. 1 din legea 254/2013, invocate de apelantul (.....), după cum însuși apelantul a susținut în cererea de apel, astfel că acest remediu legal nu poate fi avut în vedere de către instanță în momentul soluționării acțiunii de față pentru a declara acțiunea ca fiind inadmisibilă.

În legătură cu fondul litigiului, prima critică adusă de apelatul reclamant este legată de admiterea excepției prescripției dreptului la acțiune pentru pretențiile anterioare datei de 22.03.2015, apelantul invocând faptul că fapta ilicită a părătilor are caracter continuu, ea se epuizează în momentul punerii în libertate, acesta fiind, în opinia apelantului reclamant, momentul în care acesta a cunoscut întinderea pagubei morale pricinuite.

Tribunalul a reținut ca nefiind fondate criticele.

Astfel, anterior analizării momentului de la care ar fi început să curgă termenul de prescripție, instanța a reținut că penitenciarul părât trebuia să asigure condițiile minime obligatorii în mod succesiv, adică zi de zi, îndeplinirea acestora neputând fi considerată un tot unitar. Astfel cum în mod corect s-a reținut și de către judecătorul fondului, pentru stabilirea momentului de la care a început să curgă termenul de prescripție de 3 ani prevăzut de art. 2.517 C.civ., trebuie stabilită data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea. Este evident că apelantul reclamant a cunoscut paguba chiar din momentul în care a fost încarcerat în penitenciarele de la care se pretind despăgubiri, pentru că a trăit zi de zi în condițiile oferite de acestea. Nu se poate concluziona că apelantul reclamant a cunoscut paguba abia la momentul liberării acestuia, pentru că nu acela este momentul în care paguba s-a produs ci în perioada detenției, apelantul trăind zi de zi în aceleși condiții și a avut, în atare condiții, posibilitatea de a o percepe zilnic.

Tribunalul a mai reținut că executarea pedepsei în sistemul penitenciar nu constituie un caz de suspendare sau întrerupere a executării prescripției dreptului material la acțiune, deținuților fiindu-le recunoscut dreptul a solicita constatarea încălcării drepturilor de care ar trebui să beneficieze pe durata executării pedepsei.

Analiza prescripției dreptului material la acțiune are în vedere și împrejurarea că dreptul de acces la justiție, protejat de art. 6 din C.E.D.O., nu este unul absolut, ci poate fi limitat în condițiile legii. În concret, este evident că securitatea raporturilor juridice nu poate fi încălcată prin cereri de chemare în judecătă a Statului și/sau a altor agenți ai statului pentru angajarea răspunderii civile a acestora, în contextul plasării reclamantului în condiții de detenție pretins a fi necorespunzătoare, în mod nelimitat. Cu alte cuvinte, atât timp cât nu s-a invocat un prejudiciu



născut ulterior eliberării, pasivitatea reclamantului îi este imputabilă și atrage sănătatea prescripției, aceasta fiind prevăzută de lege și având un scop legitim.

Prin urmare, criticile apelantului reclamant au fost înălțurate, exceptia prescripției fiind mod corect admisă de către judecătorul fondului.

În ceea ce privește îndeplinirea cumulativă a condițiilor necesare atragerii răspunderii civile delictuale, tribunalul a reținut că potrivit art. 1349 alin. 1 din Codul civil, orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, iar potrivit art. 1357 alin. 1 din Codul civil cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovătie, este obligat să îl repare.

În speță, cum corect a sesizat și prima instanță, obiectul cererii apelantului reclamant îl constituie obligarea la plata de daune morale pentru încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. 3 din Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor privative de libertate. Conform art. 1 alin. 1 din Anexa OMJ nr. 433/2010, spațiile destinate căzării persoanelor private de libertate trebuie să respecte demnitatea umană și să îtrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de condițiile climatice și, în special, de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație. În ceea ce privește suprafața de locuit, art. 3 lit. b din același act normativ prevede că în camerele de cazare din penitenciarele existente trebuie să se asigure cel puțin 6 metri cubi de aer pentru fiecare persoană privată de libertate, încadrată în regimul semideschis sau deschis.

Totodată, în această materie, art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului interzice, fără excepție și derogare, supunerea unei persoane la tortură, tratamente inumane ori degradante. În jurisprudență sa, cum a reținut și prima instanță, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că art. 3 din Convenție impune statelor părți să se asigure că orice prizonier este deținut în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, că modalitățile de executare nu supun persoana în cauză unei suferințe sau unei încercări de o intensitate care să depășească nivelul inevitabil de suferință inherent detenției și că, ținând seama de cerințele practice din închisoare, sănătatea și confortul prizonierului sunt asigurate în mod corespunzător. De asemenea, Curtea a constatat, frecvent, o încălcare a art. 3 din Convenție ca urmare a lipsei de spațiu vital alocat deținuților și a condițiilor de igienă nesatisfăcătoare.

Prin urmare verificarea îndeplinirii elementelor răspunderii civile delictuale - fapta ilicită, vinovăția, prejudiciul și legătura de cauzalitate se va face având în vedere texte legale menționate.

Contragă susținerilor apelanților părăți, prima instanță a stabilit în mod corect care este fapta ilicită, constând într-o omisiune - neasigurarea condițiilor minime de detenție cu privire la spațiul de încarcerare pentru apelantul reclamant în perioada 22.03.2015-29.04.2015, aspect necontestat.

În ceea ce privește vinovăția, Tribunalul a reținut că, potrivit art. 1357 alin. 2 din Codul civil, autorul răspunde pentru cea mai ușoară culpă.

Conform Legii nr. 254/2013, în cazul în care capacitatea legală de cazare a penitenciarului este depășită, directorul acestuia are obligația de a informa directorul general al (...) în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare. Directorul General al (...) stabilește dacă transferul se impune, cu precizarea penitenciarelor în care se transferă persoanele condamnate, potrivit art. 48 alin. 8 din Legea nr. 254/2013.

În cauza de față, părății nu au procedat în acord cu dispozițiile legale menționate.

Tribunalul a reținut apărările părăților în sensul că situația nu a fost creată cu rea-credință ci din datele concrete și a situației generale cu care se confruntă sistemul penitenciar, însă aceste aspecte nu înălță răspunderea părăților în condițiile art. 3 din C.E.D.O., întrucât nu există motive să justifice fie și cea mai mică ingerință a statului, prin instituțiile sale, în drepturile protejate de acest articol iar, pe de altă parte, legislația internă în materie stabilăște răspunderea civilă și pentru cea mai ușoară culpă.

În ceea ce privește prejudiciul și legătura acestuia de cauzalitate cu fapta ilicită, contrar susținerilor apelanților părăți, prima instanță a reținut corect că prejudiciul constă în disconfortul fizic și suferința psihică provocate reclamantului de supraaglomerarea din camera de cazare, aşadar de fapta ilicită a părăților.

În legătură cu quantumul despăgubirilor, Tribunalul a reținut că nu există criterii sau repere legale și obiective pentru a stabili care este valoarea suferinței de natură morală. Întinderea sau cuantificarea unui prejudiciul moral nu poate fi dovedit prin probe materiale; existența acestuia fiind cea arătată anterior și dovedită în speță, chiar prezumată de art. 3 din C.E.D.O. În lipsa unor asemenea criterii legale Tribunalul a analizat circumstanțele reale și personale în ansamblul său, fără a fi necesar a fi detaliate, fiecare în parte, dat fiind că niciunul dintre acestea, luat *ut singuli*, nu determină o imagine concretă și corectă, ci doar toate acestea privite în ansamblu. Tribunalul a constatat că instanța a redat criteriile avute în vedere în mod exemplificativ, prin intermediul acestora și a principiului care stabilește că repararea prejudiciului moral are semnificația unei reparații morale de principiu iar despăgubirile acordate nu trebuie să constituie un motiv de îmbogățire fără justă cauză. Aici a analizat și a avut în vedere inclusiv dificultățile cu care s-a confruntat și se confruntă apelantul-părăt în respectarea standardelor minime, cauzate de lipsa fondurilor.

Astfel, s-a constatat că la evaluare prima instanță a avut în vedere toate criterii fapt ce a determinat stabilirea despăgubirilor la un quantum de 20 lei, judecând în echitate, suma ce a fost apreciată de Tribunal ca fiind suficientă pentru a oferi o reparație completă pentru atingerea adusă drepturilor reclamantului în ceea ce privește condițiile minime de detenție.

Pe de altă parte nici o sumă într-un quantum superior celei stabilite nu ar reprezenta o reparație efectivă, concretă, ci ar tinde la o îmbogățire fără justă temei, dat fiind că intensitatea suferinței provocate de fapta ilicită este moderată în raport de datele concrete ale speței - perioada relativ mică, faptul că aceasta s-a întins pe o perioadă de 1 luna de zile, timp în care apelantul-reclamant a participat și la activități care impuneau prezența sa în alt loc decât cel în discuție și, nu în ultim rând, atitudinea subiectivă a penitenciarelor care se confruntă cu această problemă sistemică.

Față de toate aceste considerente, tribunalul, constatănd că sentința apelată este legală și temeinică, a înălțurat criticele din apel și, în temeiul art. 480 din Codul de procedură civilă, a respins apelurile ca nefondate.

Împotriva deciziei instanței de apel au formulat recurs reclamantul (.....) și părâta (.....) pentru (.....), prin (.....), prin care a solicitat admiterea recursului, casarea în parte a hotărârii atacate, admiterea apelului declarat de (.....) prin (.....), iar în subsidiar respingerea în totalitate a acțiunii formulate de reclamantul (.....).

Recurentul (.....) a solicitat, în principal, admiterea recursului declarat, casarea hotărârii atacate cu trimitere spre rejudicare întrucât pentru perioada 17.06.2010-21.03.2015 instanța a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, iar în subsidiar a solicitat admiterea recursului declarat, casarea hotărârii atacate și, rejudecând, admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată raportat la perioada 17.06.2010-21.03.2015.

Recurenta (.....) pentru (.....), prin (.....) a solicitat admiterea recursului, casarea în parte a hotărârii atacate, admiterea apelului declarat de (.....) prin (.....), cu consecința, în principal, a admiterii exceptiei lipsei calității procesuale pasive a (.....), reprezentat de (.....), iar în subsidiar a respingerii în totalitate a acțiunii formulate de reclamantul (.....).

Prin **întâmpinările** formulate, intimății (.....), (.....), (.....), (.....) și (.....) au solicită respingerea recursurilor formulate și menținerea ca legală și temeinică a deciziei nr. (.....) din 21.06.2019, pronunțată de către Tribunalul (.....).

La termenul de judecată din 20 ianuarie 2020 recurentul (.....) a formulat cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Complet pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să dea o rezolvare de principiu privind interpretarea art. 2528 alin. 1 Cod civil respectiv să se stabilească momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în răspundere civilă delictuală în cazul faptelor ilicite cu caracter continuu.

Instanța de recurs a pus în discuția părților această solicitare a Recurentului (.....) privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiuni de drept în materie, acordând un termen de judecată până la care părțile să își exprime punctul de vedere asupra acestor aspecte.



III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept

1. Recurentul (.....) a formulat cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Complet pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să dea o rezolvare de principiu privind interpretarea art. 2528 alin. 1 Cod civil respectiv să se stabilească momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în răspundere civilă delictuală în cazul faptelor ilicite cu caracter continuu. Acesta a precizat că starea de fapt în temeiul căreia a solicitat daunele morale are un caracter continuu, derulându-se pe toată perioada de detenție, iar faptul cauzator de prejudiciu a subzistat atât timp cât a fost supus tratamentului degradant.

Acesta a susținut că nu putea interveni prescripția distinct pentru fiecare perioadă în care a fost încarcerat, ci termenul de prescripție a început să curgă la un moment unic, acesta fiind momentul epuizării faptei continue ilicite, respectiv la data liberării condiționate. Doar la momentul punerii sale în libertate a fost în măsură să aibă reprezentarea întregii fapte ilicite și a întregului prejudiciu produs de această faptă.

Recurentul a mai arătat, prin completarea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, depuse la data de 6 februarie 2020, că în ipoteza în care ar fi dorit să se adreseze instanței europene cu o plângere întemeiată pe dispozițiile art. 3 din CEDO, vizând condițiile de detenție din penitenciarele în care a fost încarcerat, termenul de 6 luni în care ar fi trebuit să inițieze acest demers judiciar începea să curgă de la data eliberării, detenția fiind considerată o „situație continuă”, respectiv o încălcare continuă a drepturilor persoanei de către Statul Român.

2. Recurenta (.....) pentru (.....), prin (.....) a solicitat respingerea cererii formulate de către recurentul (.....) ca fiind inadmisibilă.

3. Intimatul (.....) a apreciat că nu este oportună sesizarea ÎCCJ cu pronunțarea unei hotărâri prealabile, astfel că a solicitat respingerea cererii.

4. Intimata (.....) a precizat că o astfel de cerere este indamnisabilă, având în vedere că nu sunt întrunite prevederile art. 519 Cod procedură civilă. Astfel, a solicitat respingerea cererii.

5. Intimatul (.....) a apreciat că termenul de prescripție este de 3 ani, conform art. 2517 Cod civil, iar recurentul (.....) nu a acționat cu o minimă diligență în valorificarea drepturilor sale conferite de legislația civilă în limitele temporale statuate de legiuitor, sancțiunea legală procesuală care a intervenit în această materie fiind prescripția dreptului material la acțiune.

6. Intimatul (.....) a apreciat pretențiile recurentului (.....) ca fiind prescrise și nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. Redarea normelor de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Art. 2528 alin. 1 Cod civil:

„Prescripția dreptului la acțiune în repararea unei pagube care a fost cauzată printr-o faptă ilicită începe să curgă de la data când păgubitorul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea”.

2. Redarea oricărora altor norme de drept interne apreciate a fi relevante pentru analiză:

Art. 2500 Obiectul prescripției extinctive Cod civil:

„(1) Dreptul material la acțiune, denumit în continuare drept la acțiune, se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege.

(2) În sensul prezentului titlu, prin drept la acțiune se înțelege dreptul de a constrângere o persoană, cu ajutorul forței publice, să execute o anumită prestație, să respecte o anumită situație juridică sau să suporte orice altă sancțiune civilă, după caz.”

Art. 2517 Termenul general de 3 ani Cod civil:

„Termenul prescripției este de 3 ani, dacă legea nu prevede un alt termen.”

Art. 2523 Cod civil:

„Prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui.”

3. Prezentarea jurisprudenței propriei instanțe:

Pe rolul Curții de Apel (...) s-au identificat dosare în cadrul cărora a fost pusă în discuție excepția prescripției dreptului material la acțiune având ca obiect acordarea despăgubirilor solicitate în temeiul răspundelii civile delictuale ca urmare a condițiilor de detenție, opinia majoritară fiind în sensul că termenul general de prescripție de 3 ani, începe să curgă de la data la care păgubitul a cunoscut sau trebuia ori putea să cunoască paguba și pe cel care răspunde de ea.

S-a conturat și o altă opinie în sensul că, fiind vorba despre o faptă ilicită continuă, momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție de 3 ani, este cel al liberării, dată la care a încetat fapta ilicită continuă.

În acest sens instanța a identificat dosarele nr. (...), (...), și (...).

4. Prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Recurentul a depus la dosar sentința civilă nr. (...) pronunțată de Judecătoria (...), sentința nr. (...) a Judecătoriei (...), sentința nr. (...) pronunțată de Judecătoria (...), sentința nr. (...) a Judecătoriei (...),

5. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate;

Potrivit art. 1 alin. 1 din Decretul nr. 167/1958 și art. 2500 alin. 1 din Codul civil, prescripția extintivă poate fi definită ca fiind acea sancțiune care constă în stingerea, în condițiile stabilite de lege, a dreptului material la acțiune neexercitat în termen.

În materia angajării răspunderii civile delictuale este aplicabil termenul general de prescripție de 3 ani, care începe să curgă de la data la care păgubitul a cunoscut sau trebuia ori putea să cunoască paguba și pe cel care răspunde de ea, ori de la expirarea termenului prevăzut de lege.

Reclamant a cunoscut atât paguba pe care a invocat-o, cât și pe cel/cei răspunzător/răspunzători de producerea ei în timpul executării pedepsei privative de libertate.

Un argument în plus îl constituie faptul că în perioada executării pedepsei privative de libertate reclamatul a fost transferat în mai multe penitenciare, iar în cadrul aceluiași penitenciar a ocupat, de-a lungul șederii, mai multe încăperi, situație în raport de care condițiile efective în care a locuit au fost diferite, acesta având posibilitatea de a solicita despăgubiri pentru eventualele prejudicii cauzate de fiecare dată când avea contact cu acea nouă realitate.

Sușinerile recurentului potrivit cărora în ipoteza în care ar fi dorit să se adreseze instanței europene cu o plângere interneiată pe dispozițiile art. 3 din CEDO, vizând condițiile de detenție din penitenciarele în care a fost încarcerat, termenul de 6 luni în care ar fi trebuit să inițieze acest demers judiciar începea să curgă de la data eliberării, nu pot constitui un argument juridic pentru a aprecia că termenul de prescripție începe să curgă de la o altă dată decât cea prevăzută de art. 2528 alin.1 Cod civil, demersurile judiciare fiind diferite, astfel că dispozițiile aplicabile ficearei situații în parte nu pot fi interpretate prin analogie.

Date fiind aceste considerente curtea va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în răspunderea civilă delictuală în cazul faptelor ilicite cu caracter continuu.
2. au caracter continuu faptele pretins ilicite ce vizează condițiile de detenție pe durata executării pedepsei privative de libertate?

Având în vedere dispozițiile art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă va dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra acestor chestiuni de drept.



**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E:**

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție cu dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în răspunderea civilă delictuală în cazul faptelor ilicite cu caracter continuu.
2. au caracter continuu faptele pretins ilicite ce vizează condițiile de detenție pe durata executării pedepsei privative de libertate?

Având în vedere dispozițiile art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra acestor chestiuni de drept.

Pronunțată în ședință publică, azi, 10 februarie 2020.

Președinte,
(.....)

Judecător,
(.....)

Judecător,
(.....)

Grefier,
(.....)

Red. (.....). /Tehnored. (.....)-10 ex.

